

Ügyiratszám: MN/15743-9/2017.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

909/2017. (VII. 25.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaság (1016 Budapest, Naphegy tér 8., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió elnevezésű adóján 2017. május 18-án 7 óra után sugárzott „180 perc” című műsorszámmal kapcsolatban, 2017. május 22-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2017. május 23-án indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a .

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2017. május 22-én érkezett MN/15743-1/2017. ügyiratszámom iktatott beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth Rádió elnevezésű adóján 2017. május 18-án 7 óra után sugárzott „180 perc” című műsorszámban elhangzott tájékoztatás kiegyensúlyozottságát kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében,

valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét, mivel annak ellenére nem nyújtott tájékoztatást arról, hogy a folyami hajózás mennyire meghatározó a nemzetünkre nézve, hogy 2017. május 15-én, a Kínában tartózkodó Orbán Viktor miniszterelnök és Szijjártó Péter miniszter is erre irányította a figyelmet. A Kérelmező sérelmezte, hogy a Médiaszolgáltató az EXIM Bank „szolgálatában dolgozta fel” a hajózás fontosságát, pedig a Reális Zöld Valóság nevű internetes újság erről kiegyensúlyozott módon beszámolt.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató Közönségszolgálatára részére, valamint **Személyes adat** címzett 2017. május 18-án 8 óra 10 perckor elektronikus úton küldött kifogását, valamint a Médiaszolgáltató által 2017. május 18-án 18 órakor szintén elektronikus úton küldött válaszát, mely szerint a Médiaszolgáltató a Kérelmező a kifogását elutasította.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltató médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2017. május 23-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2017. május 25-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/15743-2/2017. ügyiratszámú, postai úton megküldött végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató Közönségszolgálatára, valamint **Személyes adat** elektronikus levélcímére 2017. május 18-án 8 óra 10 perckor küldte meg a 180 perc című műsorszámmal kapcsolatos kifogását, amelyet a Médiaszolgáltató a 2017. május 18-án 18 órakor küldött elektronikus válaszában elutasított. Erre tekintettel megállapítható, hogy a Kérelmező határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. Ezt követően a Kérelmező 2017. május 19-én, postai úton kérelemmel fordult a Médiatanácshoz. Az előadottak alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kérelmező mind a kifogásolásra nyitva álló 72 órás, mind pedig a kérelem előterjesztésére jelen esetben vonatkozó 48 órás határidőt betartotta.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálnak.

A Médiatanács a 2017. május 25-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/15743-3/2017. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított 15 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, valamint mellékleje a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti szöveges leírását.

Tekintettel arra, hogy az MN/15743-3/2017. ügyiratszámú végzés átvételét igazoló tértivevény nem érkezett vissza a Hatósághoz, valamint a Médiaszolgáltató sem küldte meg nyilatkozatát, a Hatóság 2017. június 23-án megkereste a Magyar Postát annak érdekében, hogy tájékoztatást kapjon arról, hogy a kézbesítés megtörtént-e. A Magyar Posta válasza 2017. június 29-én érkezett a Hatósághoz, melyben tértivevény másolatával igazolta, hogy a Médiaszolgáltató az MN/15743-3/2017. ügyiratszámú végzést 2017. május 31-én átvette.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2017. július 13-án, MN/15743-5/2017. ügyiratszámmon, postai úton érkezett meg a Hatósághoz, azonban a nyilatkozat nem a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti leírását tartalmazta.

A Médiaszolgáltató az adminisztrációs hibát észlelte és javította, melynek alapján a kifogásolt műsorrészt tartalmazó felvétel és a szó szerinti szöveges leírása 2017. július 18-án, MN/15743-6/2017. ügyiratszámmon, postai úton érkezett meg a Hatósághoz.

Nyilatkozatában ismertette, hogy a Kérelmező a műsorszám kiegyensúlyozottságával kapcsolatban az alábbi álláspontokat hiányolta:

- Szijjártó Péter külügyminiszter kijelentése, mely szerint a Kormány szeretné, ha Ázsiát Európával összekötő minden út Magyarországon át vezessen.
- A dunai hajózás az áruk környezetbarát és legolcsóbb szállítási lehetősége.
- A magyar és kínai kormány légi és vízi közlekedés fejlesztéséről állapotodott meg korábban.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy hírműsorában - mellyel szemben fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége -, a szerkesztői szabadság törvényben biztosított keretein belül a közérdeklődésre számot tartó és aktuális kérdésnek minősítette a magyar – kínai kapcsolatok export – import támogatásának kérdését. A műsorszámban megszólaló vezérigazgató ismertette a megtett és tervezett intézkedéseket, ezek előnyös gazdasági hatásait.

A Médiaszolgáltató továbbá kiemelte, hogy a törvényben rögzített céljai és feladatai alapján a demokratikus társadalmi nyilvánosság kialakulása és megerősödése érdekében tájékoztatást nyújt a Magyarország területén élőknek, és a műsorszám arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében közérdeklődésre számot tartó eseményekről adjon tájékoztatást sokoldalúan, aktuálisan, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában felhívta a figyelmet a Kúria Kfv. III. 37.472/2013/11. számú ítéletére, mely szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára, vagy véleménykülönbségre.

A Médiaszolgáltató véleménye szerint a hiányolt álláspontok a műsorszám témájával, tartalmával semmilyen tematikus, vagy tartalmi kapcsolatban nem álltak, és ahhoz szervesen nem kapcsolódtak. A műsorszám tartalma szerint nem a lehetséges szállítási útvonalak összehasonlításával foglalkozott, hanem a Bank of China és a Kínai Központi Bankkal kötött együttműködésről és a lehetséges magyar kínai kapcsolatok ösztönzéséről számolt be.

Mindezekre tekintettel a Médiaszolgáltató arra kérte a Médiatanácsot, hogy a Kérelmező kérelmét utasítsa el.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező a kérelmében, valamint a Médiaszolgáltató részére küldött panaszában sérelmezte, hogy a Médiaszolgáltató az EXIM Bank „szolgálatában dolgozta fel” azt a tájékoztatást, hogy Orbán Viktor miniszterelnök Pekingben tett látogatása során a hajózás fontosságára utalt. Nem hangzott el az, hogy nem csak a repülőgép jöhet szóba a magyar export Kínába szállítása során, valamint arról sem esett szó, hogy a második Orbán kormány Kínával a légi és vízi közlekedés fejlesztéséről állapotodott meg.

A Kérelmező a beadványához csatolta Orbán Viktor miniszterelnök részére 2017. május 19-én elektronikus úton küldött levelét, azonban arra a beadványában utalást nem tett, és nem állapítható meg az sem, hogy az a Médiaszolgáltatónak küldött kifogás része, vagy a Médiatanácshoz benyújtott kérelemé.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2017. május 18-án 7 óra után sugárzott „180 perc” című műsorszámban a következők hangzottak el:

Műsorvezető: „Jó reggelt kívánok, fél 8 múlt hat perccel. Azt mondta a magyar miniszterelnök a kínai útján, hogy megegyezés született. Az Exim Bank és a Magyar Fejlesztési Bank forrásokat mozgósít Kínából magyar kis- és középvállalkozások, és Magyarországon beruházó kínai vállalatok érdekében. Következnek a részletek ezzel kapcsolatban, itt van a stúdióban az Exim Bank vezérigazgatója, Orbán Zoltán. Jó reggelt kívánok!”

Orbán Zoltán: „Jó reggelt kívánok!”

Műsorvezető: „Ebből arra következtetek, a miniszterelnök szavaiból, hogy azért ez már majdhogynem gyakorlati fázisban van ez az együttműködés.”

Orbán Zoltán: „Így van.”

Műsorvezető: „Mi a következő lépés?”

Orbán Zoltán: „A magyar miniszterelnök, a kínai államfő, illetve a kínai miniszterelnök közötti tárgyalások egyik hivatalos napirendje volt az Exim Bank kötvénykibocsátása Kínában. Ezt követően Pekingben aláírtunk egy megállapodást a Bank of China képviselőjével a kötvény kibocsátás megszervezésére, kínai szabályok szerint. Illetve még aznap a Kínai Központi Bank vezetőivel is tárgyaltunk a kötvénykibocsátás engedélyeztetéséről. Tehát jól állunk, a terveknek megfelelően haladunk, az öszre tervezett kötvénykibocsátás menetrendjének megfelelően megyünk tovább.”

Műsorvezető: „Kettő kritika van ezzel kapcsolatban, az egyik az, hogy miért pont kínaiakkal, a másik pedig az, hogy vajon elegek-e, vagy elég-e Magyarország a kínaiaknak?”

Orbán Zoltán: „A magyar Exim Bank feladata, hogy a magyar vállalkozásokat a nemzetközi piacokon, az exportpiacokon támogassa. Ehhez a támogatáshoz vonunk be mi forrásokat különböző helyekről. Bocsátottunk ki kötvényt az amerikai piacon, az európai piacon, illetve 2016. végén a magyar értéktőzsde első euro kötvénykibocsátását tette meg az Exim Bank. Mindezt azért, hogy a legmegfelelőbb módon támogathassuk azokat a magyar KKV-kat, akik exportálnak többek között Kínába is. A kínai kötvénypiac a világ egyik legnagyobb kötvénypiac. Minden esetben arra törekszünk, hogy megfelelően diverzifikált módon olyan forrásokat vonjunk be, amelyek a legjobban illeszkednek az Exim Bank stratégiájához. És igen, a kínaiak számára a magyar kapcsolat fontos, egy magyar kötvény kibocsátó megjelenése a kínai piacon az a kínai befektetők érdeklődésére is számot tart.”

Műsorvezető: „Mindjárt arról, hogy milyen KKV-knak jelenthet ez lehetőséget, de egy mondat erejéig beszéljünk még erről, mert ugye a kérdés az tulajdonképpen ezzel kapcsolatban az, hogy nemzetközi mezőnyben mennyire erős Magyarország. A másik kérdés pedig az, hogy mégiscsak az a helyzet, hogy bár kritizálják sokan Kínát, valamilyen formában mindenki Kína felé, vagy legalábbis az ázsiai földrész felé irányul gazdasági szempontból, hogyha jól értem.”

Orbán Zoltán: „Pontosan így van. Ugye Pekingben került megrendezésre most a hétvégén az „Egy út, egy övezet” fórum, amelyen 19 állam és kormányfő jelent meg, nagy nemzetközi szervezetek, az IMF első számú vezetője, az ENSZ főtitkár, nemzetközi pénzügyi intézetek vezetői megjelentek, és továbbá több tucat pénzügyi és külügyminiszter. Ez egy olyan kezdeményezés, amivel Kína a világban a régi selyemút mentén haladó országok fejlődését

kívánja segíteni, támogatni az adott országok bevonásával. Ez egy egyedülálló kezdeményezés. Nem véletlenül volt ezen a rendezvényen jelen több ezer állam- és kormányfő, külügyminiszter, gazdasági vezető.”

Műsorvezető: „Magyarországi KKV vagyok, mikor jelenthet számomra lehetőséget ez az irány?”

Orbán Zoltán: „Ez már akár tegnap is lehetőséget jelentett, hiszen...”

Műsorvezető: „De mindenkinek?”

Orbán Zoltán: „Mindenkinek, aki...”

Műsorvezető: „Mit kell nekem ahhoz tudni, vagy miben kell nekem ahhoz jónak lenni, hogy a kínai piacon gondolkodjak, vagy ebben a térségben gondolkodjak?”

Orbán Zoltán: „Hát rendelkezni kell exportképes magyar áruval vagy szolgáltatással.”

Műsorvezető: „Mondjon példát!”

Orbán Zoltán: „Kína nincs olyan messze, eltekintve a 9 órás repülőúttól. Mondok példát: egy kis magyar vállalkozás műanyag alkatrészeket szállít egy nagy kínai autógyárnak. Egy másik magyar vállalkozás élelmiszer...”

Műsorvezető: „Most létező példákat mond? Ez az utolsó, ami eszembe jutna, hogy Kínába szállíthatnak magyarok.”

Orbán Zoltán: „Igen, olyan példákat mondok, amelyek ügyfeleink. Van egy magyar közép-nagy vállalkozás, aki az egészségiparba szállít speciális berendezéseket. Vizelet tesztekhez szükséges anyagokat, illetve apró termékeket. Ez a magyar vállalkozás egyébként a kínai piac 40%-át bírja. Néhány millió eurós exportról beszélünk. De több ilyen tudok még mondani.”

Műsorvezető: „Azért izgalmas például ez, amit említett, mert picit eloszlatja az embereknek azokat a kételyeit, hogy csak nagyon speciális és különleges magyar termékeket lehet - most gondolok itt nyilván gasztronómiai és egyéb dolgokra, szóval hogy csak olyanokat lehet szállítani, ami jellegzetesen magyar.”

Orbán Zoltán: „Megjelentek a kínai piacon magyar minőségi élelmiszeripari termékek, természetesen a kínai piacon más minőségű minőségi élelmiszeripari terméknek mint nálunk, hiszen Kínában meglepő módon a szűzpecsenye sokkal olcsóbb, mint az oldalas, vagy a malacnak a feje, farka, füle, lába, amelyet magyar mangalicából feldolgozva szállít ki már 3 magyar vállalat az elmúlt két évben.”

Műsorvezető: „Folytatni fogjuk ezt a témát, mert azt vettem ki vezérigazgató úr szavaiból, hogy rendkívül sok embert érinthet Magyarországon, akkor ezek szerint ez a lehetőség, már legalábbis azoknak, akiknek van ez az exportképessége.”

Orbán Zoltán: „Így van. mi már eddig is az elmúlt években több százmillió eurónyi kínai exporthoz nyújtottunk támogatást, nemcsak nagyvállalatoknak, akik exportálnak, mint pl. a Wanhua vagy a Huawei csoport, hanem olyan kisvállalkozásoknak is, akit említettem: az egészségiparból, az autóiparból, az élelmiszeriparból. A kínai piac növekvő, és egyre több kis- és közepes vállalkozás jelenhet meg magyar, kínai, forrás segítségével.”

Műsorvezető: „Az Exim bank vezérigazgatóját, Orbán Zoltánt hallották.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatók kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatók tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatók által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám.”.*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés

nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „180 perc” a Médiaszolgáltató hírműsorszám, mellyel szemben egyértelműen fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége.

Az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a Médiatanács a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltérő-e a közzétett álláspontokhoz képest, és
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

Amennyiben a Kérelmező által hiányolt álláspont a fenti feltételek bármelyikének nem felel meg, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye megsértése megállapításának sincs helye. Jogsértés megállapítására tehát csak az említett három feltétel együttes teljesülése esetén van mód, azonban ebben az esetben is vizsgálni szükséges, hogy a kifogásolt műsorszámban egyedi jelleggel, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában valósult-e meg a tájékoztatás.

4. A vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatás vonatkozásában

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot minden műsorszámban meg kell jelenítenie, valamennyi szembenálló nézet bemutatására ugyanis nem minden esetben van lehetőség. Ezt az értelmezést erősíti meg az Alkotmánybíróság az 1/2007. (I. 18.) számú határozatában. A szabályozás célja ugyanis arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat.

A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartalmak vonatkozásában csupán a konkrét üggyhez, a tárgyalt témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény, különösen annak lényegi mondanivalója tekintetében merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője

egyéb, a tárgyalt témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat.

A fentiekre tekintettel tehát mindenekelőtt a kifogással érintett tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges, ugyanis csak ennek alapján vizsgálható, hogy a kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősül-e. Azaz, amennyiben egy álláspont a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság vizsgálata szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

Az érintett híradás a Bank of China és a Kínai Központi Bankkal kötött együttműködésről és a lehetséges magyar kínai kapcsolatok ösztönzéséről számolt be. Az Exim Bank vezetője részletesen beszámolt a bank exporttámogatási, kötvény kibocsátási tevékenységéről és a lehetséges magyar, kínai érintettek köréről.

A Kérelmező – a jelen határozat indokolásának 1. pontjában részletesen ismertetett tartalmú – műsorszegmenssel kapcsolatban kifogásolta, hogy a műsorszámában annak ellenére nem hangzott tájékoztatást arról, hogy a folyami hajózás mennyire meghatározó a hazánkra nézve, hogy 2017. május 15-én, a Kínában tartózkodó Orbán Viktor miniszterelnök és Sziijártó Péter miniszter is erre irányította a figyelmet. A Kérelmező sérelmezte, hogy a Médiaszolgáltató az EXIM Bank „szolgáltatásban dolgozta fel” a hajózás fontosságát, pedig a Reális Zöld Valóság nevű internetes újság erről kiegyensúlyozott módon beszámolt.

A Médiatanács a fentiekben részletesen ismertetett tartalmú hírszegmens, a Kérelmező beadványa, továbbá a Médiaszolgáltatónak az eljárás során kifejtett álláspontja alapján a következőket állapította meg:

A Kérelmező által a hiányolt információk, miszerint

- Sziijártó Péter külügyminiszter kijelentése, mely szerint a Kormány szeretné, ha Ázsiát Európával összekötő minden út Magyarországon át vezessen,
- a dunai hajózás az áruk környezetbarát és legolcsóbb szállítási lehetősége,
- a magyar és kínai kormány légi és vízi közlekedés fejlesztéséről állapotott meg korábban.

nem relevánsak a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz képest, mivel ahhoz közvetlenül, szervesen nem kapcsolódnak.

A műsorszámban Orbán Zoltánnal, az Exim Bank vezérigazgatójával folytatott beszélgetés hangzott el. A vezérigazgató beszámolt a magyar kínai gazdasági kapcsolatok ösztönzése érdekében folyó kötvénykibocsátásról, annak folyamatáról. Példákkal illusztrálta a magyar kis és közép-nagy vállalkozások export lehetőségeit a kínai piacon, melyhez kapcsolódóan ismertette a Bank által nyújtott támogatási lehetőségeket, azonban arra a tájékoztatás nem tért ki, hogy az export során a termékek milyen útvonalon, milyen módon érnek a célállomásra, erre közvetetten egyetlen utalás történt, miszerint „*Kína nincs olyan messze, eltekintve a 9 órás repülőúttól*”.

Mivel tehát a Kérelmező által hiányolt információk nem tekinthetők relevánsnak, a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértéséhez szükséges további konjunktív feltétel meglétének vizsgálatát mellőzte.

Mindezekon túl, a Médiatanács felhívja a Kérelmező figyelmét arra, hogy a hatósági eljárásban a kérelemnek csak azon részei vizsgálhatóak, amelyek a Kérelmező által a Médiaszolgáltatónak megküldött kifogásában is megtalálhatóak.

A Médiatanács a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a kifogással érintett műsorszám sugárzásával nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, ezért az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi.

A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. július 25.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat